

men dels har der vist sig forskellige Vanskeligheder, man ikke tidligere har haft Øje paa, og dels kunde der maaske være Anledning til at afvente, hvorledes den sidste Ordning med Hensyn til Landmandsbanken virker. Et Lovforslag er, som sagt, under Udarbejdelse, men da det utvivlsomt vil være udelukket, at det kan blive vedtaget i Aar, foretrækker jeg at anvende Sommeren for en grundig Gennemarbejdelse af Enkelthederne. Lovforslaget vil — det kan jeg sige bestemt — indeholde Bestemmelser, som sigter til at hindre Gentagelser af det, der nu er foregaaet, men hvorvidt dette skal ske ved Oprettelse af en Krisefond eller paa anden Maade, derom kan jeg ikke i Øjeblikket sige noget bestemt. En Krisefond har utvivlsomt visse gode Sider, men vil sikkert ogsaa have visse Skyggesider, og jeg tvivler stærkt paa, at en saadan Institution er saa attraaværdig, som man fra visse Sider mener. Der maa imidlertid træffes saadanne Foranstaltninger, at Folk med Tilid kan betro Bankerne deres Penge; dette vil ikke mindst være i Bankernes egen Interesse. Skønt det ikke udtrykkelig er blevet nævnt fra nogen Side, har jeg dog faaet det Indtryk, at der er flere, der mener, at Sparerne ved at sætte deres Penge i Bankerne til en vis, om end ringe Grad er inde paa Spekulationens Vej, idet de mener, at Renten er højere i Bankerne end i Sparekasserne. Den almindelige Regel i Provinsbyer er, at Renten i Banker og Sparekasser er den samme, saa det er i og for sig ikke det, der kan have fristet Folk til at sætte deres Penge i Bankerne. I Almindelighed vil det vel være saadan, at de mere langvarige Indlaan og Udlaan sker igennem Sparekasserne, medens de mere kortvarige, midlertidige Ind- og Udlaan foregaar gennem Bankerne. Jeg maa dog udtrykkelig fremhæve den store Betydning, det har for vort Erhvervsliv, at Bankerne faar rigelige Midler, thi hvis disse Midler undrages dem, vil det ramme Erhvervslivet ganske føleligt. Et af Formaalene med Lovforslagets Fremsættelse er derfor netop at genoprette Tilliden.

Det er nævnt fra en enkelt Side, at der siden Lovforslagets Fremsættelse er sket Ting, der tyder paa, at mine noget optimistiske Udtalelser ikke var berettigede, idet der er endnu et Par Banker, der er kommet i Vanskeligheder. Dette har dog ikke forandret mit Syn paa Forholdene; jeg gentager, det er min Tro, at vi har naaet Bunden; sker der ikke noget ganske

uventet, tror jeg, at der er Udsigt til Fremgang, og Lovforslaget kan derfor med Rette siges at være en Kriseforanstaltning.

Det er ligeledes nævnt, at vi ogsaa i 1908 havde en Krise, idet Ejendommene faldt saa stærkt i Værdi, men det ærede Medlem Hr. Hauge erkendte dog, at man ikke helt kunde sammenligne Krisen i 1908 med det, der nu er foregaaet. Den Tid, vi nu har gennemlevet, med de uhyre Prisforskydninger, har fremkaldt Kriser af saa voldsom Art og Omfang, at vi vel har Lov til at haabe, at det ikke skal gentage sig. Saa store Prisforskydninger som de, vi har oplevet, vil sikkert kun indtræde efter saadanne store Begivenheder som Verdenskrigen, hvor meget er blevet stablet for højt op og Faldet derfor nu, da Reaktionen kommer, bliver saa uhyre, som det er blevet.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Jensens Udtalelser kan jeg i alt væsentligt give min Tilslutning, saa jeg behøver ikke at komme nærmere ind paa dem.

Det ærede Medlem Hr. Hauge var fremdeles inde paa, at der maatte skelnes mellem velhavende og mindre velhavende Sparere. Ja, det hører med til de Spørgsmaal, man kan overveje i Udvalget. Jeg har ment, at vi her stod overfor Forhold, som vi ikke senere vilde komme til at beskæftige os med, og derfor kunde man forme Loven for dette Tilfælde ganske, som man syntes Billighed talte for det. Derfor har jeg ved Lovforslagets Udarbejdelse villet undgaa at fastlægge Betingelserne for stærkt, idet jeg tror, at man, hvis man gjorde dette, ikke vilde kunne opnaa den Retfærdighed, som man tilsigter, og virkelig komme dem til Hjælp, som man synes fortjener Hjælpen. Det bestemmes her, at Sparerne selv skal bære et Tab af 15 pCt., men man maa vel erindre, at de desuden faar et ikke uvæsentligt Rentetab. Jeg vil tro, uden at jeg dog er sikker paa, at det er helt nøjagtigt, at dette Rentetab vil svare til ca. 10 pCt., saa at Sparernes reelle samlede Tab vil blive 25 pCt. Det er altsaa ikke saa helt ringe et Beløb, Sparerne mister.

Det ærede Medlem Hr. Hauge var ikke imponeret af mine Udtalelser om, at vi sikkert nu var naaet til Bunden, han tvivlede om, at mit Skøn var rigtigt, og han henviste navnlig til forskellige Udtalelser, som er fremsat angaaende Landmandsbanken. Jeg maa dertil have Lov at sige, at de Banker, der er Tale om i dette Lovforslag, ikke er saa vidt ompændende;